

**OPIS PRZEDMIOTU
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
W SZKOLE DOKTORSKIEJ**

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Metodologia dyscypliny w zakresie literaturoznawstwa
Język wykładowy	polski
Tytuł/stopień naukowy prowadzącego	Dr hab. prof. UKEN
Imię i nazwisko prowadzącego	Katarzyna Wądołny-Tatar Monika Mazurek
Rok akademicki, semestr	2025/26, semestr 1
Dyscyplina, której dotyczy przedmiot	literaturoznawstwo
Liczba godzin dydaktycznych	30
Liczba punktów ECTS	4
Sposób zaliczenia przedmiotu (zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin)	Egzamin
Warunki zaliczenia	Każdy student przygotowuje indywidualną prezentację ustną (ok. 15 minut), w której przedstawia 4 pojęcia teoretyczne wybrane samodzielnie z zagadnień omówionych na zajęciach (po konsultacji z prowadzącymi). Prezentacji powinna towarzyszyć bibliografia. Dla każdego pojęcia student powinien: 1. Krótco wyjaśnić jego znaczenie we własnych słowach. 2. Umieścić je w kontekście teoretycznym (autorzy, szkoła, główne założenia). 3. Pokazać jego zastosowanie w interpretacji krótkiego fragmentu literackiego.
Warunki zaliczenia dla <u>obcokrajowców</u>	Nie dotyczy
Treści realizowane podczas zajęć	
• Struktury długiego trwania w badaniach literackich (mit, archetyp, figuracja) • Socjologia literatury i kultury w ujęciu Pierre'a Bourdieu • Historyzm i reprezentacje przeszłości • Studia postkolonialne • Studia feministyczne/gender/queer	

- (Post)zależnościowe aspekty literatury
- Studia nad afektami
- Somatopoetyka
- Geo/etno/regio/poetyki

Literatura

- Struktury długiego trwania w badaniach literackich (mit, archetyp, figuracja) (Mazurek)
 1. Kuźma E., *Kategoria mitu w badaniach literackich*, „Pamiętnik Literacki” 1986, z. 4.
 2. Jasionowicz S., *Mitoanaliza jako sztuka szerokiego widzenia, Przyczyńki do studiów nad wyobraźnią nowoczesną*, „Prace Polonistyczne” 2019, seria LXXIV
 3. Fulińska A., *Mit, naśladowanie i „postfiguracja”. Propozycja kategorii opisu współczesnej kultury popularnej*, „Teksty Drugie” 2008, z. 1-2, s. 288-296.
 4. Lektura uzupełniająca: Krajewski M., *Powtórzenie jako podstawowy mechanizm kultury popularnej*, w tenże: *Kultury kultury popularnej*, Poznań 2005.
 5. Lektura uzupełniająca: Wołyńska J., *Fantastyka jako forma współczesnej mitologii*, w: *Ojczyzny słowa. Narracyjne wymiary kultury*, red. W. Burszta, W. Kuligowski, Poznań 2002.
 6. Lektura uzupełniająca: Bauman Z., *Retrotopia Jak rządzi nami przeszłość?*, przeł. K. Lebek, Warszawa 2018 (fragmenty).
- Socjologia literatury i kultury w ujęciu Pierre’a Bourdieu (Mazurek)
 1. Jankowicz G., Marecki P., Sowiński M., *Literatura polska po 1989 roku w świetle teorii Pierre’a Bourdieu. Podręcznik*, Kraków 2015 (wybór).
 2. Lektura uzupełniająca: Dębska H., *Somatyzacja dominacji. Ciało w teorii socjologicznej Pierre’a Bourdieu*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Socjologica” 2015, nr 7
 3. Lektura uzupełniająca: *Socjologia literatury. Antologia*, red. G. Jankowicz, M. Tabaczyński, (wybór) Kraków 2015.
 4. Lektura uzupełniająca: Casanova P., *Światowa republika literatury*, przeł. A. Turczyn, E. Gałuszka, Kraków 2017 (fragmenty).
- (Post)zależnościowe aspekty literatury (Wądolny-Tatar)
 1. *(Nie)opowiedziane. Polskie doświadczenie wstydu i upokorzenia od czasu rozbiorów do dzisiaj*, red. H. Gosk, M. Kuziak, E. Paczoska, Kraków 2019 (wybór)
 2. *(P)o rozbiorach, (p)o wojnie, (p)o PRL. Polski dyskurs postzależnościowy dawniej i dziś*, red. H. Gosk, E. Kraskowskiej, Kraków 2013 (wybór)

	3 Gosk H., <i>Wychodzenie z „cienia imperium”. Wątki postzależnościowe w literaturze polskiej XX i XXI wieku</i>, Kraków 2015 (fragmenty)
	• Historyzm i reprezentacje przeszłości (Mazurek) 1 Markowski M.P., <i>Historyzm</i>, [w:] A. Burzyńska, M.P. Markowski, <i>Teorie literatury XX wieku. Podręcznik</i>, Kraków 2006 lub wyd. nast. 2 <i>Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistyki. Antologia</i>, red. E. Domańska, Poznań 2010 (wybór) • Studia nad afektami (Wądolny-Tatar) 1. Dauksza A., <i>Afektywny modernizm. Nowoczesna literatura polska w interpretacji relacyjnej</i>, Warszawa 2017 (tu: np. rozdziały <i>Realizm afektywny. Wprowadzenie; Przemoc wrażenia. Rozpoznanie literatury i sztuki afektywnej; Wspólnoty emocjonalne. W stronę interpretacji relacyjnej</i>) lub Dauksza A., <i>Znaczenie odczuwane. Projekt interpretacji relacyjnej</i>, "Teksty Drugie" 2016, nr 4 2. <i>Historie afektywne i polityki pamięci</i>, red. E. Wichrowska, A. Szczepan-Wojnarska, R. Sendyka, R. Nycz, Warszawa 2015 (np. wybór, np. M. Głosowicz, <i>Estetyka afektywna. Zarys metodologii badań literackich</i>) 3. <i>Kultura afektu – afekty w kulturze. Humanistyka po zwrocie afektywnym</i>, red. R. Nycz, A. Łebkowska, A. Dauksza, Warszawa 2015 (wybór, np. A. Łebkowska, <i>Zdarzenie – afekt – twórczość</i>) 4. Tabaszewska J., <i>Pamięć afektywna. Dynamika polskiej pamięci po 1989 roku</i>, Toruń 2022 (fragmenty) • Feminizm/gender/queer (Mazurek) 1. Butler J., <i>Akty performatywne a konstrukcja płci kulturowej. Córkę, żony, kochanki – Kobiety w dramacie XX w.</i> Kraków 2004. 2. Sontag S., „<i>Notatki o kampie</i>”, tłum. Wanda Wertenstein, „Literatura na świecie” 1979 nr 9. • Studia postkolonialne (Mazurek) 1 Cavanagh, C. <i>Postkolonialna Polska. Biała plama na mapie współczesnej teorii</i>. „Teksty Drugie” 2003, 2 – 3. 2 Said, E. W. <i>Orientalizm. Wprowadzenie</i>. „Orientalizm”. Poznań 2018. • Somatopoetyka (Wądolny-Tatar) 1. <i>Antropologia ciała. Zagadnienia i wybór tekstów</i>, wstęp i red. M. Szpakowska, Warszawa 2008 (wybór) 2. <i>Kulturowe emanacje ciała</i>, red. M. Banaś, K. Warmińskiej, Kraków 2011 (wybór) 3. Łebkowska A., <i>Somatopoetyka – afekty – wyobrażenia. Literatura XX i XXI wieku</i>, Kraków 2019 (fragmenty)

	4. Shusterman R., <i>Świadomość ciała. Dociekania z zakresu somaestetyki</i>, red. W. Małecki, S. Stankiewicz, red. K. Wilkoszewska, Kraków 2016 (fragmenty) • Geo/etno/regio/poetyki (Wądolny-Tatar) 1. Geoliteratura. <i>Przewodnik, bedeker, poradnik</i>, red. J. Madejski, S. Iwasiów, Kraków 2019 (wybór) 2. Mikołajczak M., <i>Regiopoetyka? Wstępne uwagi na temat nowego projektu</i>, „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka” 2017, nr 30 3. Rybicka E., <i>Geopoetyka. Przestrzeń i miejsce we współczesnych teoriach i praktykach literackich</i>, Kraków 2019 (fragmenty) 4. Wierciński H., <i>Ruchome etnografie. Praktyki, przestrzenie, ciała</i>, Warszawa 2023 (fragmenty)
--	---

EFEKTY I WERYFIKACJA

Symbol	Opis efektu uczenia się w Szkole Doktorskiej*	Formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotu
W1	zna i rozumie – w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek w danej dziedzinie, obejmujący podstawy teoretyczne i zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	e-learning, udział w dyskusji, egzamin ustny
W2	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	e-learning, udział w dyskusji, egzamin ustny
W3	zna i rozumie metodologię badań w danej dziedzinie	e-learning, udział w dyskusji, egzamin ustny
U2	potrafi wykorzystywać w pracy badawczej / twórczej wiedzę metodologiczną, a w szczególności definiować cel i przedmiot badań, formułować hipotezę badawczą lub artystyczną, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze lub artystyczne oraz twórczo je stosować, wnioskować na podstawie wyników badań /działań artystycznych	e-learning, udział w dyskusji, egzamin ustny
K1	jest gotów do krytycznej oceny dorobku właściwej dyscypliny realizowanej w ramach szkoły oraz własnego wkładu w jej rozwój	e-learning, udział w dyskusji, egzamin ustny

.....
data

.....
podpis prowadzącego (prowadzących) zajęcia w ramach przedmiotu

Z-CA DYREKTORA
Szkoły Doktorskiej

dr hab. Paulina Rójek-Adamek, prof. UKEN

.....
data

.....
podpis Dyrektora Szkoły Doktorskiej